

Personskadeforbundet LTN er en politisk uavhengig frivillig organisasjon som arbeider for å forebygge ulykker og personsaker, samt ivareta og styrke rettighetene til skadde, pårørende og skadde uavhengig av skadeårsak. Vi er medlem av Funksjonshemmedes fellesorganisasjon og Unge funksjonshemmede og stiller oss bak deres innspill.

Hvert år får om lag 1600 barn en ervervet hjerneskade i Norge, noen av disse får varige følger og vil trenge tilrettelegging på skolen. Vi møter pårørende til disse barna i vårt arbeid. Meldingen beskriver godt de utfordringene man møter i skolen når man har et barn med behov for ekstra tilrettelegging. Vi ser at det er gode intensjoner bak tanken om et «utdanningsystem som bidrar til at alle kan få oppleve mestring og verdien av kunnskap og felleskap.» Vi mener også at fokus på tidlig innsats vil være ressursbesparende siden man kan møte en del utfordringer før de blir uoverkommelige. Når man møter eleven tidlig med gode kunnskapsbaserte tiltak, kan man sørge for en skolegang som er bedre i det lange løp.

Tanken bak meldingen med å bygge et lag rundt barnet med kompetent støttesystem i bakhånd er god, men vi er usikre på hvordan det skal gjennomføres ut fra de tiltakene som beskrives i meldingen.

Regjeringen peker selv på kapasitet, ledelse, kunnskap og kompetanse. Det tror vi er et viktig fokus, og særlig når regjeringen er så tydelig på at spesialundervisning skal gis av kompetent personell.

Kapittel 4 Pedagogisk psykologisk tjeneste

Regjeringen foreslår å endringer i organiseringen til pedagogisk psykologisk tjeneste slik at tjenesten kommer tettere på skolen og elevene. Endringen vil stille store krav på skoleledelsen. Regjeringen foreslår å endre kravet til sakkyndig vurdering slik at skolen i samråd med foreldrene kan gjøre vedtak uten vurdering. Når skolen i utgangspunktet mangler kunnskap, opplever vi at de legger fram for pårørende hvilke verktøy skolen har og plasserer så eleven etter dette. I stedet må man se hvilke behov den enkelte elev har slik at man setter inn riktige tiltak. Uten sakkyndig vurdering står pårørende svakt i sin protest. Vurderingen er helt grunnleggende for å finne riktige hjelpemidler til den enkelte. Det krever mye av skoleledelse når de skal sitte med ansvar for budsjett og samtidig gjøre vedtak på hvem som skal få ekstra innsats som koster skolen penger. Vår erfaring er at tidlig innsats legges til side for å holde et stramt budsjett.

Regjeringen krever mye av PPT i meldingen, de skal være tettere og forebygge mer via bedre praksisnær kompetanse samtidig som de skal styrke sin kompetanse på sakkyndige vurderinger. Det er uklart hvordan man tenker dette skal løses uten å tilføre mer ressurser. Det er viktig at ikke fagmiljøet i PPT vannes ut ved å trekke de ansatte mer ut i skolene samtidig som PPT beholder sin uavhengighet i sakkyndige vurderinger.

Kapittel 7 Det statlige støttesystemet

Personskadeforbundet LTN er fornøyd med intensjonen om at kompetansen i det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) skal utnyttes bedre, og stiller seg positive til at mandatet skal avgrenses og tydeliggjøres. Vi kjenner oss igjen i beskrivelsen av at noen kommuner bruker Statped mer enn andre, og noe av grunnen til det er manglende kunnskap rundt hva de kan bidra med rundt om i landet. En avgrensing og tydeliggjøring vil gjøre det enklere å henvende seg dit når man har behov for bistand.

Vi er sterkt kritiske til å svekke Statped ved å flytte ressurser fra Statped til kompetansehevingstiltak i kommunene. Hvordan skal Statped være «mer tilgjengelig for barn og elever som har komplekse utfordringer og/eller varige og omfattende behov for tilrettelegging» med færre ressurser?

Regjeringen ønsker at Statped skal fokusere på små og særlig spesialiserte fagområder og svært komplekse saker. Personskadeforbundet LTN er glad regjeringen har innsett at man ikke kan forvente at alle kommuner i Norge skal sitte på kompetanse i alle saker, vi opplever alt for ofte at barn med ervervet hjerneskade møtes av et tilbud som ikke er tilpasset deres behov. Men ved forslaget som nå legges fram ser vi en fragmentering av viktige fagmiljøer.

Hvis man oppnår ønsket resultat med tydeliggjøring av mandat, vil andelen henvendelser til Statped øke siden deres rolle blir mer synlig på tross av at de skal bistå de lavfrekvente gruppene. De vil ikke klare å møte denne etterspørselen med dagens bemanning. I og med at de skal ha de mest komplekse sakene og store behovene, samt lavfrekvente grupper, må man også ha et Statped med robust fagkunnskap.

En overføring av midler fra Statped til kompetanseheving i kommuner innebærer så få ressurser at det vil få liten praktisk innvirkning på elevenes hverdag, samtidig som man svekker et viktig fagmiljø. I kapittelet ramses opp enkelte tilfeller man mener kommunen selv skal håndtere, ervervet hjerneskade er ikke en av disse. Vår erfaring er også at kommunale PPT i svært liten grad håndterer dette av den enkle grunnen at de ikke har kunnskap. Kunnskapsmangelen er faktisk så stor at de heller ikke vet hvor de skal henvende seg for bistand. Et tydeligere Statped vil forhåpentlig være enklere å finne, men det kan ikke være et svekket Statped.

Meldingen inneholder mange formuleringer som handler om tidlig innsats, inkludering og fokus på at barn skal ha en meningsfull skolegang. Vi snakker om laget rundt barnet, og om støttesystemet. Da er det viktig at vi styrker systemet, og ikke svekker det.